

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан)

ФСП

(назва інституту/факультету)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.

Цивільне право. Особлива частина-1

**РОБОЧА ПРОГРАМА
кредитного модуля**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

спеціальність

Право 081

освітня програма

Право 081

(ОПІ/ОНП, назва)

форма навчання

денна

(денна/заочна)

Ухвалено методичною комісією

(назва інституту/факультету)

Протокол від ____ 20__ р. № ____

Голова методичної комісії

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.

Київ – 2020

Робоча програма кредитного модуля Цивільне право. Особлива частина-1, складена відповідно до програми навчальної дисципліни Цивільне право. Особлива частина-1.

Розробник робочої програми:

в.о. зав. каф. Публічного права, д.ю.н., доцент,
Маріц Дарія Олександрівна

(підпис)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри

(повна назва кафедри)

Протокол від « ____ » _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.

ЗМІСТ

1. Опис кредитного модуля.....	4
2. Мета та завдання кредитного модуля.....	5-7
3. Структура кредитного модуля.....	8-9
4. Лекційні заняття.....	10-16
5. Практичні заняття.....	17-24
6. Самостійна робота.....	25-26
7. Індивідуальна робота.....	26-28
8. Контрольні роботи.....	28-30
9. Рейтингова система оцінювання результатів навчання.....	30-33
10. Методичні рекомендації.....	33-36
11. Рекомендована література.....	36-43
11.1. Базова.....	36-37
11.2. Допоміжна.....	37-41
11.3. Інформаційні ресурси (нормативно-правові акти та судова практика).....	41-43
12. Додаток 1 (питання на залік).....	43-44

1. Опис кредитного модуля

Рівень ВО, спеціальність, освітня програма, форма навчання	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля
Рівень ВО <i>перший (бакалаврський)</i>	Назва дисципліни <i>(Цивільне право. Особлива частина-1)</i>	Лекції <u>36</u> год.
Спеціальність <i>(081 Право)</i>	Цикл <i>(професійної підготовки)</i>	Практичні (семінарські) <u>36</u> год.
Освітня програма <i>(081 Право)</i>	Статус кредитного модуля <i>(обов'язковий)</i>	Лабораторні роботи <i>(не передбачено)</i>
		Самостійна робота _____ год., у тому числі на виконання індивідуального завдання _____ год.
	Семестр 5/6	Індивідуальне завдання <i>(вид)</i>
Форма навчання <i>(денна)</i>	Кількість кредитів (годин) 8 кредити ЄКТС (240 годин)	Вид та форма семестрового контролю <i>(залік; іспит письмовий)</i>

2. Мета та завдання кредитного модуля

Цивільне право є однією з провідних і фундаментальних правових дисциплін у вищих навчальних закладах, які готують фахівців за спеціальністю «Право». Після проголошення Україною державного суверенітету, у процесах формування правової держави і громадянського суспільства відбулась третя в історії України кодифікація цивільного законодавства, прийняті нові Цивільний і Сімейний кодекси, Господарський та Господарсько-процесуальний кодекси та ряд інших актів законодавства, що викликало потребу в докорінному перегляді змісту і структури курсу «Цивільне право. Особлива частина», що викладається для студентів ФСП НТУ «КП» на 3 курсі денної форми навчання.

Навчальна дисципліна Цивільне право, а саме її особлива частина, яка викладається на факультеті Соціології і права НТУУ «КП», є фундаментальним предметом, якими студент повинен оволодіти в процесі вивчення відповідної науки за обраним фахом. Вивчення цієї навчальної дисципліни відбувається в академічних умовах, відповідно до навчальних програм та планів ФСП. За таких обставин мета та завдання навчальної дисципліни, значною мірою визначаються тими функціями, які має виконувати відповідний факультет в межах ВНЗ. Таким чином, вивчення цивільного права має на меті здобуття студентом у процесі навчання не тільки теоретичних знань, а й певних практичних навичок, вміння застосовувати ці знання в діяльності фахівця-юриста, практика чи науковця.

Предметом вивчення цієї дисципліни є насамперед майнові та особисті немайнові відносини, що виникають з участю фізичних, юридичних осіб, держави та інших суб'єктів цивільного права і засновані на засадах юридичної рівності, вільного волевиявлення, майнової самостійності учасників.

Мета викладання цивільного права полягає в оволодінні студентами сукупністю знань в обсязі правового регулювання цивільних відносин та формування юридичного мислення на основі здобутих правових знань, підготовка кваліфікованих фахівців. Тому метою даного кредитного модуля є наступне.

2.1. Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- досягнення всебічного глибокого розуміння студентами природи й сутності цивільно-правових відносин;
- підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих фахівців-цивілістів;

- формування творчої особистості майбутніх цивілістів.

2.2. Основні завдання кредитного модуля.

знання:

- словника цивільно-правових термінів у сфері договірного права, зобов'язань із відшкодування шкоди, спадкового права;
- понять, ознак та видів цивільно-правових договорів;
- понять та елементів деліктного зобов'язання;
- підстав та умов деліктної відповідальності;
- не договірних зобов'язань;
- зобов'язань із відшкодування шкоди;
- порядку та умов спадкування за законом та за заповітом.

уміння:

- пояснювати особливості порядку укладення, зміни та припинення цивільно-правових договорів, а також охарактеризувати всі його умови: істотні, звичайні та випадкові;
- самостійно складати договори купівлі-продажу, поставки, майнового найму, ренти, довічного утримання, підряду, перевезення вантажу, страхування, кредиту, на підставі норм чинного законодавства України, складати договір доручення, комісії, зберігання, управління майном, договір простого товариства, договір комерційної концесії;
- розв'язувати практичні завдання, використовуючи положення Цивільного кодексу України та інших нормативних актів. Вміти також порівнювати і визначати різницю між договірною та позадоговірною (деліктною) відповідальністю;
- складати спадковий договір на підставі норм чинного законодавства, а також визначати місце та час відкриття спадщини;
- опрацьовувати спеціальну літературу з цивільного права, узагальнювати її, готувати доповідь (реферат) по темі практичного (семінарського) заняття, готувати наукове повідомлення по проблемним та актуальним питанням цивільного права.

3. Структура кредитного модуля

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	<i>денна форма</i>						<i>Заочна форма</i>					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	Лаб.	Інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	270	68	68	-	-	134	270	18	4	-	-	248

	Назви розділів, тем	Розподіл за семестрами та видами занять				
		Всього	Лекцій	Практичні, семінарські завдання	Індивідуальна Робота	СРС
5 семестр						
<i>Розділ 1. Договори про передання майна у власність</i>						
1	Тема 1. Загальні положення про договір купівлі – продажу.	7	2	2		3
2	Тема 2. Договір міни (бартеру). Договір поставки.	7	2	2		3
3	Тема 3. Договір довічного утримання. Договір дарування.	7	2	2		3
4	Тема 4. Спадковий договір.	7	2	2		3
<i>Розділ 2. Договори про передачу майна у тимчасове користування</i>						
5	Тема 5. Загальні положення про найм (оренду).	7	2	2		3
6	Тема 6. Договір найму (оренди) житла. Договір прокату.	7	2	2		3
7	Тема 7.	7	2	2		3

	Договір найму (оренди) земельної ділянки.					
8	Тема 8. Договір позички.	7	2	2		3
Розділ 3. Договори про виконання робіт						
9	Тема 9. Загальні положення про договори підряду.	7	2	2		3
10	Тема 10. Договір будівельного підряду.	7	2	2		3
11	Тема 11. Договір побутового підряду	7	2	2		3
Розділ 4. Договори про надання послуг						
12	Тема 12. Загальні положення про договори щодо надання послуг.	7	2	2		3
13	Тема 13. Транспортні зобов'язання.	13	4	4		5
14	Тема 14. Договір зберігання	11	4	4		3
15	Тема 15. Договір доручення. Договір комісії.	7	2	2		3
16	Тема 16. Договір страхування	9	2	2		5
	Всього за 5 семестр	124	36	36		52

4. Лекційні заняття

Розділ 1. Договори про передання майна у власність

Тема 1. Загальні положення про договір купівлі – продажу. (2 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору купівлі-продажу.
2.	Істотні умови договору.
3.	Сторони договору. Права та обов'язки сторін.
4.	Форма договору.
5.	Момент виникнення права власності у покупця товару.
6.	Види договору купівлі-продажу. Договір роздрібної купівлі-продажу.
7.	Гарантійні строки.
8.	Ризик випадкового знищення майна.
Література: базова 1-9; допоміжна – 1-3.	
Нормативно-правові акти:2, 4-8.	
Завдання на СРС:	
1.	Публічна пропозиція укласти договір купівлі-продажу.
2.	Надання покупцеві інформації про товар.
3.	Договір з умовою про прийняття покупцем товару у встановлений строк.
4.	Продаж товару за зразками. Продаж товару з використанням автоматів.
5.	Договір з умовою про доставку товару покупцеві.
6.	Договір найму –продажу. Ціна та оплата товару. Обмін товару.
7.	Права покупця у разі продажу йому товару неналежної якості. Порядок і строки задоволення вимог покупця про заміну або усунення недоліків.
8.	Відшкодування різниці в ціні у разі заміни товару, зменшення ціни і повернення товару неналежної якості.
9.	Відповідальність за шкоду, завдану товаром неналежної якості.

Тема 2. Договір міни (бартеру). Договір поставки. (2 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору міни.
2.	Сторони договору міни.
3.	Особливості укладення та виконання договору міни.
4.	Поняття та юридична характеристика договору поставки.
5.	Істотні умови договору поставки. Форма та зміст договору поставки.
6.	Виконання договору поставки.
7.	Правові наслідки порушення сторонами договору поставки.
Література:базова – 1-9; допоміжна – 3,7.	
Нормативно-правові акти:2, 3, 9-10.	

Завдання на СРС:	
1.	Особливості правового регулювання товарообмінних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
2.	Правове регулювання договору поставки.
3.	Підстави для зміни та розірвання договору поставки.

Тема 3. Договір довічного утримання. Договір дарування. (2 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору дарування.
2.	Сторони у договорі дарування.
3.	Порядок укладення, форма та істотні умови договору дарування.
4.	Зміст договору дарування.
5.	Відмова від договору та розірвання договору дарування. Правові наслідки.
6.	Поняття та юридична характеристика договору довічного утримання (догляду).
7.	Форма договору довічного утримання (догляду). Сторони в договорі довічного утримання (догляду).
8.	Момент виникнення у набувача права власності на майно , передане за договором довічного утримання (догляду).
9.	Зміна, розірвання та припинення договору довічного утримання.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 8, 24, 25.	
Нормативно-правові акти: 2;12.	
Завдання на СРС:	
1.	Правове регулювання благодійної діяльності.
2.	Договір про патронат.
3.	Особливості укладення договору довічного утримання (догляду) щодо майна, що є у спільній сумісній власності.

Тема 4. Спадковий договір. (2 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Поняття та юридична характеристика спадкового договору.
2.	Суб'єктний склад спадкового договору.
3.	Момент виникнення права власності за спадковим договором.
4.	Права та обов'язки сторін за договором.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 22,23.	
Нормативно-правові акти:2; 12; 13.	
Завдання на СРС:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору ренти.
2.	Сторони договору ренти.
3.	Форма і розмір ренти.
4.	Підстави для розірвання та відмови від договору ренти.

Розділ 2. Договори про передачу майна у тимчасове користування

Тема 5. Загальні положення про найм (оренду). (2 години)

<i>Перелік основних питань лекції:</i>	
1.	Поняття та юридична характеристика договору найму. Предмет договору найму.
2.	Істотні умови договору найму (оренди). Форма та зміст договору найму (оренди).
3.	Ризик випадкової загибелі, пошкодження майна.
4.	Розірвання договору найму (оренди). Припинення договору найму (оренди). Відмова від договору найму (оренди).
5.	Оренда державного та комунального майна.
<i>Література: базова – 1-9; допоміжна – 3, 9, 10.</i>	
<i>Нормативно-правові акти: 2, 3, 16.</i>	
<i>Завдання на СРС:</i>	
1.	Поліпшення орендованого майна.
2.	Договір оренди транспортних засобів : поняття, форма, види договорів.
3.	Піднайм. Право власності на плоди, продукцію, доходи, одержані від користування річчю, переданою у найм.
4.	Ремонт речі, переданої у найм.
5.	Переважні права наймача.
6.	Поліпшення наймачем речі, переданої у найм. Наслідки погіршення речі, переданої у найм.
7.	Відповідальність за шкоду, що завдана у зв'язку з користуванням річчю, переданою у найм.
8.	Позовна давність, що застосовується до вимог, які впливають із договору найму.
9.	Договір оренди будівель і споруд : поняття, порядок укладення та форма договору.

Тема 6. Договір найму (оренди) житла. Договір прокату. (2 години)

<i>Перелік основних питань лекції:</i>	
1.	Поняття та загальна характеристика договору прокату.
2.	Сторони договору прокату.
3.	Порядок укладення та форма договору прокату.
4.	Права та обов'язки сторін договору прокату.
5.	Поняття та загальна характеристика договору оренди житла.
6.	Істотні умови договору.
7.	Суб'єктний склад договору.
8.	Підстави для припинення та розірвання договору оренди житла.
<i>Література: базова – 1-9; допоміжна – 4, 5.</i>	
<i>Нормативно-правові акти: 2, 4.</i>	
<i>Завдання на СРС:</i>	
1.	Договір прокату як публічний договір та договір приєднання.
2.	Об'єкт договору прокату.
3.	Правове регулювання договору оренди житла.

Тема 7. Договір найму (оренди) земельної ділянки. (2 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Поняття договору оренди земельної ділянки.
2.	Правове регулювання договору оренди земельної ділянки.
3.	Права та обов'язки сторін за договором оренди земельної ділянки.
4.	Відповідальність сторін у разі порушення умов договору.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 29, 36.	
Нормативно-правові акти: 2, 14, 15.	
Завдання на СРС:	
1.	Зміна умов договору оренди земельної ділянки: підстави та правові наслідки.
2.	Типовий договір оренди землі.

Тема 8. Договір позички. (2 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору позички.
2.	Сторони договору позички.
3.	Порядок укладення та форма договору позички.
4.	Зміст договору позички.
5.	Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання договору позички.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 26, 27.	
Нормативно-правові акти: 2.	
Завдання на СРС:	
1.	Обмеження щодо суб'єктного складу договору позички.
2.	Особливості суб'єктного складу договору позички.

Розділ 3. Договори про виконання робіт.

Тема 9. Загальні положення про договори підряду. (2 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Сфера застосування та законодавче регулювання договору підряду.
2.	Суб'єктний склад договору. Особливості підрядних договорів за участю фізичних осіб.
3.	Порядок укладення і форма договору підряду.
4.	Істотні умови договору.
5.	Особливості виконання договору підряду.
6.	Відповідальність сторін за невиконання чи неналежне виконання умов договору підряду.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 3, 6, 12.	
Нормативно-правові акти: 2, 17, 18.	
Завдання на СРС:	
1.	Зміст договору підряду.
2.	Особливості прийняття роботи, виконаної за договором підряду.

Тема 10. Договір будівельного підряду. (2 години)

<i>Перелік основних питань лекції:</i>	
1.	Сфера застосування та законодавче регулювання договорів будівельного підряду.
2.	Сторони в договорі. Спеціальні вимоги, яким повинен відповідати підрядник.
3.	Порядок укладення договору будівельного підряду. Форма договору.
4.	Права та обов'язки сторін за договором будівельного підряду.
5.	Особливості виконання договорів будівельного підряду.
6.	Відповідальність сторін за договором будівельного підряду.
<i>Література: базова – 1-9; допоміжна – 3, 11.</i>	
<i>Нормативно-правові акти: 2, 21, 22.</i>	
<i>Завдання на СРС:</i>	
1.	Передумови укладення договору будівельного підряду.
2.	Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів.

Тема 11. Договір побутового підряду. (2 години)

<i>Перелік основних питань лекції:</i>	
1.	Поняття та загальна характеристика договору побутового підряду.
2.	Особливості суб'єктного складу за договором побутового підряду.
3.	Порядок укладення і форма договору побутового підряду.
4.	Зміст договору побутового підряду.
5.	Виконання договору побутового підряду та гарантії прав замовника.
<i>Література: базова – 1-9; допоміжна – 28, 37.</i>	
<i>Нормативно-правові акти: 2.</i>	
<i>Завдання на СРС:</i>	
1.	Правова природа квитанції, що підтверджує укладення договору побутового підряду.

Розділ 4. Договори про надання послуг.

Тема 12. Загальні положення про договори щодо надання послуг. (2 години)

<i>Перелік основних питань лекції:</i>	
1.	Поняття та загальна характеристика договорів про надання послуг.
2.	Істотні умови договорів про надання послуг.
3.	Особливості виконання та відповідальність за порушення умов договорів про надання послуг.
<i>Література: базова – 1-9; допоміжна – 30-35.</i>	
<i>Нормативно-правові акти: 2.</i>	

Завдання на СРС:	
1.	Сфера застосування та законодавче регулювання договорів про надання послуг.
2.	Строки надання послуг.

Тема 13. Транспортні зобов'язання. (4 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Поняття, види, юридична природа договорів перевезення та їх правове регулювання.
2.	Сторони в договорі. Загальні та спеціальні вимоги до перевізника.
3.	Порядок укладення та оформлення договору перевезення різними видами транспорту.
4.	Права та обов'язки сторін за договором перевезення. Виконання договору перевезення.
5.	Відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору. Особливості відповідальності перевізника.
6.	Претензії і позови з перевезень.
7.	Договір перевезення пасажирів, багажу і пошти.
8.	Договір транспортного експедирування.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 19, 21.	
Нормативно-правові акти: 2, 27-31, 34.	
Завдання на СРС:	
1.	Особливості перевезення транспортом загального користування.
2.	Гарантії захисту прав пасажирів як споживачів.
3.	Порядок укладення договору транспортного експедирування.

Тема 14. Договір зберігання. (4 години)

Перелік основних питань лекції:	
1.	Підстави виникнення обов'язку по зберіганню майна. Загальна характеристика договору зберігання.
2.	Сторони договору. Статус професійного зберігача.
3.	Порядок укладення та форма договору зберігання.
4.	Істотні умови договору.
5.	Виконання договору зберігання.
6.	Відповідальність сторін за договором зберігання.
7.	Зберігання на товарному складі.
8.	Спеціальні види зберігання.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 20, 38.	
Нормативно-правові акти: 2, 20.	
Завдання на СРС:	
1.	Особливості відповідальності охоронця за безоплатним договором.
2.	Відповідальність професійного охоронця.
3.	Характеристика складських документів.

4.	Особливості зберігання майна у готелях, гуртожитках, гардеробах.
5.	Секвестр.
6.	Договір охорони об'єктів.

Тема 15. Договір доручення. Договір комісії. (2 години)

<i>Перелік основних питань лекції:</i>	
1.	Поняття та загальна характеристика договору доручення.
2.	Сторони договору доручення.
3.	Форма та зміст договору доручення. Виконання договору доручення.
4.	Підстави та правові наслідки припинення договору доручення.
5.	Правове регулювання та сфера застосування договору комісії.
6.	Сторони договору комісії.
7.	Виконання договору комісії.
8.	Відмова комісіонера від виконання договору та скасування договору комітентом та правові наслідки з цього.
<i>Література: базова – 1-9; допоміжна – 39.</i>	
<i>Нормативно-правові акти:2.</i>	
<i>Завдання на СРС:</i>	
1.	Договір субкомісії.
2.	Особливості правового регулювання та сфера застосування консигнаційних договорів.
3.	Загальна характеристика агентських договорів.

Тема 16. Договір страхування. (2 години)

<i>Перелік основних питань лекції:</i>	
1.	Основні поняття страхового права.
2.	Загальна характеристика договору страхування.
3.	Суб'єкти страхування.
4.	Порядок укладення та форма договору страхування.
5.	Припинення договору страхування. Особливості дострокового припинення договору страхування.
6.	Види і форми страхування: - особливості майнового страхування; - особливості особистого страхування; - страхування відповідальності; - страхування ризиків.
<i>Література: базова – 1-9; допоміжна – 13-18.</i>	
<i>Нормативно-правові акти:2, 19, 23.</i>	
<i>Завдання на СРС:</i>	
1.	Співстрахування та перестрахування.
2.	Страховальники, вигодо набувачі та застраховані особи.

3.	Страхові посередники.
----	-----------------------

5. Практичні заняття

Розділ 1. Договори про передання майна у власність

Тема 1. Загальні положення про договір купівлі – продажу. (2 години)

<i>Перелік основних питань :</i>	
1.	Поняття та загальна характеристика договору купівлі-продажу.
2.	Істотні умови договору.
3.	Сторони договору. Права та обов'язки сторін.
4.	Форма договору.
5.	Момент виникнення права власності у покупця товару.
6.	Види договору купівлі-продажу. Договір роздрібною купівлі-продажу.
7.	Гарантійні строки.
8.	Ризик випадкового знищення майна.
<i>Література: базова 1-9; допоміжна – 1-3.</i>	
<i>Нормативно-правові акти:2, 4-8.</i>	
<i>Завдання на СРС:</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості купівлі-продажу на біржі. 2. Умови, яким повинні відповідати біржові угоди. 	

Задача.

Войтенко пред'явила позов до Сіренка про визнання права власності на будинок. Позивачка зазначала, що в березні 2006 року вона домовилась з Лісніченко про купівлю у неї будинку. Вона в цей час зустрілася із Сіренком і той обіцяв з нею одружитися, якщо договір купівлі-продажу буде оформлений на нього. Войтенко погодилась і внесла гроші в сумі 50 000 грн на рахунок Лісніченко і оформила договір купівлі-продажу на відповідача. Посилаючись на те, що Сіренко згодом її ошукав, а гроші на будинок фактично внесла вона, Войтенко просила визнати зазначений договір недійсним і перевести на неї права і обов'язки покупця. У суді з'ясувалось, що дійсно кошти на придбання будинку в повному обсязі передала Лісніченко. Крім того, домовленості про створення спільної власності між сторонами не було.

Вирішіть справу.

Тема 2. Договір міни (бартеру). Договір поставки. (2 години)

<i>Перелік основних питань:</i>	
1.	Поняття та загальна характеристика договору міни.
2.	Сторони договору міни.
3.	Особливості укладення та виконання договору міни.

4.	Поняття та юридична характеристика договору поставки.
5.	Істотні умови договору поставки. Форма та зміст договору поставки.
6.	Виконання договору поставки.
7.	Правові наслідки порушення сторонами договору поставки.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 3,7.	
Нормативно-правові акти: 2, 3, 9-10.	
Завдання на СРС:	
1. Проаналізуйте зміст таких понять «міна», «бартер», «товарообмінна операція». Наведіть приклади застосування цих понять у законодавстві.	
2. Дайте порівняльну характеристику підстав, умов та обсягу відповідальності за договором купівлі-продажу та договором поставки.	
3. Визначте поняття «виконання договору», «невиконання договору», «неналежне виконання договору». Змодельуйте ситуацію на розкриття змісту кожного поняття.	

Тема 3. Договір довічного утримання. Договір дарування. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору дарування.
2.	Сторони у договорі дарування.
3.	Порядок укладення, форма та істотні умови договору дарування.
4.	Зміст договору дарування.
5.	Відмова від договору та розірвання договору дарування. Правові наслідки.
6.	Поняття та юридична характеристика договору довічного утримання (догляду).
7.	Форма договору довічного утримання (догляду). Сторони в договорі довічного утримання (догляду).
8.	Момент виникнення у набувача права власності на майно, передане за договором довічного утримання (догляду).
9.	Зміна, розірвання та припинення договору довічного утримання.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 8, 24, 25.	
Нормативно-правові акти: 2;12.	
Завдання на СРС:	
1. Дайте визначення і порівняння понять «благодійництво», «меценатство», «спонсорство», «пожертва», «дарування».	
2. Підготувати проекти договорів:	
- договір дарування автомобіля BMW X 5 громадянином К, своєму синові Р;	
- договір дарування земельної ділянки К громадянину Ч.	
3. Порівняйте договір довічного утримання і договір ренти:	
- за суб'єктом складом;	
- за об'єктами;	
- за змістом;	
- за підставами та наслідками зміни та припинення договору.	

Задача.

Рижко подарував своїй дружині сережки і каблучку з діамантами вартістю 10 000 грн.

В подальшому між ними виник спір про розподіл майна. Рижко включив про те, що вказані ювелірні вироби також підлягають розподілу. Дружина Рижко заперечувала проти цього і пояснила, що спірні сережки і каблучка були подаровані на день народження в присутності свідків. Свідки таке підтвердили своїми показаннями в суді.

Яке рішення має винести суд?

Задача.

При укладенні договору довічного утримання матеріального забезпечення на харчування та лікування було встановлено у розмірі 550 грн щомісячно. Через 3 місяці Матвеева переїхала до родичів у Чехію. Ще через місяць Матвеева звернулась до суду з позовом про розірвання договору та повернення їй будинку, стягнувши з неї суму витрат на матеріальне забезпечення, мотивуючи це тим, що вона проживає у забезпечених родичів.

Вирішіть справу.

Тема 4. Спадковий договір. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття та юридична характеристика спадкового договору.
2.	Суб'єктний склад спадкового договору.
3.	Момент виникнення права власності за спадковим договором.
4.	Права та обов'язки сторін за договором.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 22,23.	
Нормативно-правові акти: 2; 12; 13.	
Завдання на СРС:	

Тема 5. Загальні положення про найм (оренду). (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття та юридична характеристика договору найму. Предмет договору найму.
2.	Істотні умови договору найму (оренди). Форма та зміст договору найму (оренди).
3.	Ризик випадкової загибелі, пошкодження майна.
4.	Розірвання договору найму (оренди). Припинення договору найму (оренди). Відмова від договору найму (оренди).
5.	Оренда державного та комунального майна.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 3, 9, 10.	
Нормативно-правові акти: 2-3, 16.	
Завдання на СРС:	
1.	Проаналізуйте природу строків у договорах майнового найму. Змодельуйте ситуацію, в яких строк : чітко визначений; невизначений.
2.	Проаналізуйте правовий статус піднаймача за договором майнового найму. Права та обов'язки піднаймача. Строк дії договору піднайму.

Тема 6. Договір найму (оренди) житла. Договір прокату. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору прокату.
2.	Сторони договору прокату.
3.	Порядок укладення та форма договору прокату.
4.	Права та обов'язки сторін договору прокату.
5.	Поняття та загальна характеристика договору оренди житла.
6.	Істотні умови договору.
7.	Суб'єктний склад договору.
8.	Підстави для припинення та розірвання договору оренди житла.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 4, 5.	
Нормативно-правові акти: 2, 4.	
Завдання на СРС:	
	<p>Задача.</p> <p>Громадянин Р, власник квартири, одержаної в порядку спадкування після смерті матері, вирішив здати її під офіс туристичній фірмі. 2 кімнатна квартира на 3 поверсі 15 поверхового будинку мала бути використана для адмін. потреб строком на 2 роки. Численна кількість відвідувачів фірми створювала незручності для мешканців будинку, які поставили вимогу перед Р про розірвання договору. Проаналізуйте ситуацію. Який порядок здачі в оренду житлових приміщень? Яким чином мешканці житлового будинку можуть захистити свої права?</p>

Тема 7. Договір найму (оренди) земельної ділянки. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття договору оренди земельної ділянки.
2.	Правове регулювання договору оренди земельної ділянки.
3.	Права та обов'язки сторін за договором оренди земельної ділянки.
4.	Відповідальність сторін у разі порушення умов договору.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 29, 36.	
Нормативно-правові акти: 2, 14-15.	
Завдання на СРС:	
	<p>Задача.</p> <p>Городецький районний суд Хмельницької області задовольнив позов Б. і стягнув з приватного орендного підприємства "Вікторія" пеню на суму 13508 грн. за користування земельним паєм у розмірі 2,06 га, без наявності договору оренди землі між сторонами.</p> <p>Визначте коло правовідносин, що склалися.</p>

Тема 8. Договір позички. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору позички.
2.	Сторони договору позички.
3.	Порядок укладення та форма договору позички.
4.	Зміст договору позички.
5.	Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання договору позички.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 26, 27.	

Нормативно-правові акти: 2.	
Завдання на СРС:	
1.	Визначте особливості суб'єктного складу договору позички. Які обмеження існують щодо суб'єктного складу договору позички.
2.	Порівняйте договір позички з договором позики, із загальними положеннями про договір найму (оренди).

Розділ 3. Договори про виконання робіт.

Тема 9. Загальні положення про договори підряду. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Сфера застосування та законодавче регулювання договору підряду.
2.	Суб'єктний склад договору. Особливості підрядних договорів за участю фізичних осіб.
3.	Порядок укладення і форма договору підряду.
4.	Істотні умови договору.
5.	Особливості виконання договору підряду.
6.	Відповідальність сторін за невиконання чи неналежне виконання умов договору підряду.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 3, 6, 12.	
Нормативно-правові акти: 2, 17-18.	
Завдання на СРС:	
1.	Складіть порівняльну характеристику договору підряду і трудового договору за: <ul style="list-style-type: none"> - суб'єктами; - змістом; - ризиками сторін; - підставам и та обсягами відповідальності.

Тема 10. Договір будівельного підряду. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Сфера застосування та законодавче регулювання договорів будівельного підряду.
2.	Сторони в договорі. Спеціальні вимоги, яким повинен відповідати підрядник.
3.	Порядок укладення договору будівельного підряду. Форма договору.
4.	Права та обов'язки сторін за договором будівельного підряду.
5.	Особливості виконання договорів будівельного підряду.
6.	Відповідальність сторін за договором будівельного підряду.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 3, 11.	
Нормативно-правові акти: 2, 21-22.	
Завдання на СРС:	
1.	Зобразіть схематично структуру договірних зв'язків за договором будівельного

	підряду.
2.	Проаналізуйте правову природу проектно-кошторисної документації. Визначте, які вимоги існують до проектно-кошторисної документації.
3.	Проаналізуйте види строків за договором будівельного підряду і визначте їх правове значення.

Тема 11. Договір побутового підряду. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору побутового підряду.
2.	Особливості суб'єктного складу за договором побутового підряду.
3.	Порядок укладення і форма договору побутового підряду.
4.	Зміст договору побутового підряду.
5.	Виконання договору побутового підряду та гарантії прав замовника.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 28, 37.	
Нормативно-правові акти: 2.	
Завдання на СРС:	
1.	Проаналізуйте ЗУ «Про захист прав споживачів». Визначте, які норми цього закону можуть застосовуватись до регулювання відносин за договором побутового підряду.

Розділ 4. Договори про надання послуг.

Тема 12. Загальні положення про договори щодо надання послуг. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття та загальна характеристика договорів про надання послуг.
2.	Істотні умови договорів про надання послуг.
3.	Особливості виконання та відповідальність за порушення умов договорів про надання послуг.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 30-35.	
Нормативно-правові акти: 2.	
Завдання на СРС:	
1.	Проаналізуйте характер послуги, що надається за договором: - доручення; - комісії; - управління майном.
2.	Охарактеризуйте юридичну та фактичну послугу як предмет договору про надання послуг.

Тема 13. Транспортні зобов'язання. (4 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття, види, юридична природа договорів перевезення та їх правове регулювання.
2.	Сторони в договорі. Загальні та спеціальні вимоги до перевізника.

3.	Порядок укладення та оформлення договору перевезення різними видами транспорту.
4.	Права та обов'язки сторін за договором перевезення. Виконання договору перевезення.
5.	Відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору. Особливості відповідальності перевізника.
6.	Претензії і позови з перевезень.
7.	Договір перевезення пасажирів, багажу і пошти.
8.	Договір транспортного експедирування.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 19, 21.	
Нормативно-правові акти: 2, 27-31, 34.	
Завдання на СРС:	
1.	Проаналізуйте суб'єктний склад договору перевезення. Визначте особливості правового статусу вантажоодержувача. Зобразіть схематично структуру договірних зв'язків.
2.	Проаналізуйте підстави звільнення від відповідальності за договором перевезення: - залізничного перевізника; - морського перевізника; - автомобільного перевізника; - повітряного перевізника. Дайте їх правову оцінку.
3.	Проаналізуйте поняття «договір чартеру», «договір фрахтування судна».

Тема 14. Договір зберігання. (4 години)

Перелік основних питань:	
1.	Підстави виникнення обов'язку по зберіганню майна. Загальна характеристика договору зберігання.
2.	Сторони договору. Статус професійного зберігача.
3.	Порядок укладення та форма договору зберігання.
4.	Істотні умови договору.
5.	Виконання договору зберігання.
6.	Відповідальність сторін за договором зберігання.
7.	Зберігання на товарному складі.
8.	Спеціальні види зберігання.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 20, 38.	
Нормативно-правові акти: 2, 20.	
Завдання на СРС:	
1.	Визначте, які види діяльності, пов'язані із зберіганням, підлягають ліцензуванню.
2.	Наведіть приклади професійних зберігачів. Які вимоги висуваються до професійних зберігачів?
3.	Проаналізуйте правову природу розписки, що посвідчує укладення договору зберігання.

Тема 15. Договір доручення. Договір комісії. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Поняття та загальна характеристика договору доручення.
2.	Сторони договору доручення.
3.	Форма та зміст договору доручення. Виконання договору доручення.
4.	Підстави та правові наслідки припинення договору доручення.
5.	Правове регулювання та сфера застосування договору комісії.
6.	Сторони договору комісії.
7.	Виконання договору комісії.
8.	Відмова комісіонера від виконання договору та скасування договору комітентом та правові наслідки з цього.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 39.	
Нормативно-правові акти: 2.	
Завдання на СРС:	
1.	Складіть порівняльну таблицю договорів доручення та комісії.
2.	Проаналізуйте та порівняйте коло обов'язків комісіонера за договором комісії і консигнатора за договором консигнації.

Тема 16. Договір страхування. (2 години)

Перелік основних питань:	
1.	Основні поняття страхового права.
2.	Загальна характеристика договору страхування.
3.	Суб'єкти страхування.
4.	Порядок укладення та форма договору страхування.
5.	Припинення договору страхування. Особливості дострокового припинення договору страхування.
6.	Види і форми страхування: - особливості майнового страхування; - особливості особистого страхування; - страхування відповідальності; - страхування ризиків.
Література: базова – 1-9; допоміжна – 13-18.	
Нормативно-правові акти: 2, 19, 23.	
Завдання на СРС:	
1.	Визначте у чому полягає суброгація від регресу?

6. Самостійна робота

Для самостійної роботи студента необхідно використовувати :Цивільне право. Практикум: навчальний посібник / Р.А. Майданик, Н.С. Кузнецова, О.В. Дзера. – К.: «Правова єдність», 2008. – 624 с. (далі – Цивільне право: Практикум).

<i>№ п/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Питання для самостійного опрацювання</i>	<i>Кількі сть годин</i>	<i>Література</i>	<i>Форма контролю</i>
1.	Загальні положення про купівлю-продаж.	Особливості договорів роздрібної купівлі-продажу, купівлі-продажу нерухомого майна, зовнішньоекономічних договорів купівлі-продажу, біржових угод.	3	Цивільне право. Практикум: - С. 335-345.	Опитування.
2.	Договір поставки. Договір міни (батеру).	Правові наслідки порушення договору поставки. Особливості товарообмінних (бартерних) операцій у зовнішньоекономічній діяльності.	3	Цивільне право: Практикум. – С. 351-366.	Опитування.
3.	Договір дарування. Договір довічного утримання (догляду).	Права та обов'язки сторін. Розірвання договору довічного утримання на вимогу сторін – відчужувача та набувача майна..	3	Цивільне право: Практикум. – С. 244-248; 376-381.	Опитування.
4.	Спадковий договір.	Особливості та правове регулювання спадкового договору.	3		Опитування.
5.	Договір майнового найму (оренди).	Розірвання договору найму державного і комунального майна, земельних ділянок, будівель або інших капітальних споруд, транспортних	3	Цивільне право: Практикум. – С. 385-388.	Опитування.

		засобів.			
6.	Договір оренди земельної ділянки.	Істотні умови договору оренди земельної ділянки.	3		Опитування.
7.	Договір найму (оренди) житла. Договір прокату.	Розірвання договору найму житла та його правові наслідки.	3	Цивільне право: Практикум. – С. 400-403; 392-396.	Опитування.
8.	Договір позички.	Поняття та елементи договору позички.	3	Цивільне право: Практикум. – С. 408.	Опитування.
9.	Договір підряду. Договір будівельного підряду. Договір побутового підряду.	Поняття і система підрядних договорів. Відповідальність сторін за договором будівельного підряду.	3	Цивільне право: Практикум. – С. 413-415.	Опитування.
10.	Договір зберігання	Спеціальні види зберігання.	3	Цивільне право: Практикум. – С. 446-453.	Опитування.
11.	Загальні положення про послуги. Договори перевезення.	Договори на експлуатацію залазничної під'їзної колії та подачу і забивання вагонів. Вузлові угоди. Договори бусирування.	5	Цивільне право: Практикум. – С. 434-436.	Опитування.
12.	Зобов'язання зі страхування.	Договір страхування, поняття, сторони, і форма договору.	5	Цивільне право: Практикум. – С. 489-504.	Опитування.
13.	Договір доручення. Договір комісії.	Договір доручення. Договір комісії. Договір консигнації. Договір управління майном.	3	Цивільне право: Практикум. – С. 459-466; 471-475.	Опитування.

7. Індивідуальні заняття

Навчальним планом для студентів 3 курсу денної форми навчання передбачена така індивідуальна робота: 1) реферат; 2) модульна контрольна робота; 3) курсова робота.

До індивідуальної роботи належить написання **курсвої роботи** у 6 семестрі, методичні рекомендації, щодо виконання курсвої розміщено в електронному архіві НТУУ «КПІ» Доступ : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/11323>

Нижче запропоновано перелік тем рефератів, однак цей перелік не є вичерпним. Студент має право уточнити тему (розширити обрану тему чи навпаки зосередити увагу на одному проблемному питанні теми, як з теоретичної так і практичної точки зору).

Тематика рефератів

1. Авторський договір. Поняття та загальна характеристика.

2. Загальна характеристика договорів на використання об'єктів промислової власності.
3. Інвестиційний договір : поняття, види, зміст, правове регулювання.
4. Договір купівлі-продажу об'єктів приватизації.
5. Договір морського перевезення вантажів.
6. Договір морського страхування.
7. Договір повітряного чартеру.
8. Предмет, види договорів щодо надання послуг та їх місце в системі цивільно-правових договорів.
9. Договір щодо надання медичних послуг.
10. Договори у сфері реалізації майнових прав на музичний твір.
11. Договори про надання правових послуг.
12. Спадкови договір.
13. Договір довірчого управління майном.
14. Договір на створення та розповсюдження реклами.
15. Види ліцензійних договорів та їх специфіка.
16. Договір франчайзингу.
17. Договір толінгу.
18. Установчий договір, як різновид договору про сумісну діяльність.
19. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави.
20. Зобов'язання з відшкодування шкоди.
21. Поняття і значення спадкового права. Спадкові правовідносини.
22. Агентський договір.
23. Договори на виконання підрядних робіт за державним замовленням.
24. Договір охорони майна.
25. Договір фінансового лізингу.
26. Договір ренти.
27. Договір перестраховання.
28. Договір факторингу.
29. Договір зберігання.
30. Договір доручення.

Вимоги до написання реферату

Загальні вимоги

Реферат є самостійною, індивідуальною письмовою роботою, яку виконує студент при опануванні навчальної дисципліни «Цивільне право. Особлива частина». Тема реферату обирається самостійно студентом. Робота над рефератом передбачає поглиблене вивчення обраної наукової проблеми, сучасної літератури, а також засвічує володіння навичками логічного аналізу та узагальнення матеріалу, його системного викладу. Реферат показує здатність авторарозбиратися у фахових питаннях, систематизувати теоретичний матеріал з обраної теми, творчо використовувати наукові ідеї та положення для методологічного аналізу проблематики.

Думки інших авторів та цитати повинні мати посилання на джерела в загальноприйнятому порядку. Пряме запозичення положень без вказівок джерел літературних джерел не допускається!

Загалом текст реферату повинен бути від 10 до 15 сторінок тексту, бути вчитаним, акуратно оформленим. (шрифт - Times New Roman. 14 кеглем через 1,5 інтервали; поля: верхнє - 2 см, нижнє - 2 см, лівє - 2,5 см, правє - 1,5 см).

Вимоги до оформлення

Реферат повинен мати титульну сторінку, на якій розміщуються такі реквізити НТУУ «КПІ», в наступному рядку - назва факультету, в наступному – назва кафедри.

Далі розміщується тема реферату, відомості про її автора, місце і рік виконання реферату, науковий керівник.

Вимоги до змісту.

Структурними елементами реферату є план, вступ, викладення змісту теми, висновки, список використаних джерел.

План включає усі перераховані вище структурні елементи реферату, із зазначенням сторінок, на яких вони знаходяться. Основний зміст реферату розподіляється на глави чи розділи. Заголовки плану дублюються в тексті реферату.

Вступ важливий змістовний елемент реферату. Форма його довільна, але у ньому мають бути відображені такі питання: обґрунтованість вибору теми, оцінка її з точки зору актуальності та важливості, оцінка рівня і характеру розробки теми, зміст проблематики, яку автор вбачає в цій темі, формулювання мети й завдань дослідження в рефераті.

Основний зміст реферату повинен бути самостійно виконаним дослідженням відповідно до проблеми, заявленої у назві.

Висновок, це по суті коротке резюме викладеного у основній частині реферату. Висновки повинні кореспондуватись із поставленими завданнями у вступі. Автору також бажано вказати на ту частину змісту реферату, яка є його особистим доробком.

Список використаної літератури повинен вказувати на вивчені автором роботи, за яким може мати місце бесіда стосовно змісту реферату. Цей список має включати в себе як фундаментальні наукові праці, так і останні публікації з обраної теми, наявні у вітчизняній та зарубіжній літературі. Використана література обов'язково має знайти своє відображення в рефераті шляхом аналізу та прямого цитування.

8. Контрольні роботи

З метою перевірки отриманих знань студентами з навчальної дисципліни «Цивільне право. Особлива частина», навчальним планом передбачено проведення модульних контрольних робіт (МКР) протягом року. Так, 2 МКР у 5 та 2 МКР у 6 семестрі. Модульна контрольна робота проводиться на передодні атестаційного тижня. Модульному контролю передують контроль знань на семінарських заняттях. Останнє включає в себе виявлення та обговорення складних питань тем на практичних заняттях, розв'язання практичних завдань, написання самостійних робіт така робота оцінюється в балах відповідно до РСО, що наведеться у цій програмі.

МКР має відповідну структуру та складається з 3 складових: теоретичних питань, тестових питань, практичного завдання або перевірка знань окремих норм цивільного права. Завдання кожної МКР охоплюють тільки опрацьований матеріал як на лекціях так і на практичних заняттях. Кожна МКР складається з 10 питань.

Нижче наводиться орієнтовний зміст модульних контрольних робіт.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1 З ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ (ОСОБЛИВА ЧАСТИНА)

1. Перерахуйте, що складає предмет договору дарування.
2. Вставте пропущені слова

«Якщо покупець не здійснив у встановлений договором строк чергового платежу за проданий з розстроченням платежу йому товар, продавець має право _____ і вимагати _____».

3. Сформулюйте визначення договору довічного утримання.
4. Вставте пропущені слова:
«Якщо наймач продовжує користуватися майном після закінчення строку договору найму, то, за відсутності заперечень наймодавця протягом _____ договір вважається _____, який був раніше встановлений договором».
5. Дайте загальну характеристику договору прокату .
6. У разі засудження фізичної особи-орендаря (за договором оренди землі) до позбавлення волі або обмеження його дієздатності за рішенням суду право на оренду земельної ділянки переходить до:
 - а) особи, яка визначена у договорі;
 - б) спадкоємців;
 - в) члена сім'ї, який виявив бажання і може відповідно до закону стати орендарем .
7. Предмет договору лізингу складає:
 - а) споживча річ;
 - б) єдиний майновий комплекс та його відокремлені структурні підрозділи;
 - в) земельна ділянка;
 - г) річ визначена індивідуальними ознаками.
8. У яких формі укладається договір оренди землі?
9. Хто несе ризик випадкового знищення або пошкодження об'єкта найму?
10. Назвіть підстави для розірвання договору найму на вимогу наймодавця.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2 З ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ (ОСОБЛИВА ЧАСТИНА)

1. У разі невиконання або неналежного виконання замовником обов'язків за договором будівельного підряду він:
 - а) сплачує неустойку;
 - б) відшкодовує збитки не покриті неустойкою;
 - в) відшкодовує збитки в повному обсязі.
2. Сформулюйте визначення договору побутового підряду та дайте загальну характеристику цього договору.
3. Визначте, що означає прямий та генеральний підряд.
4. Що складає предмет договору позички?

5. Назвіть підстави розірвання договору позички.

6. Власником об'єкта будівництва є:

а) підрядник;

б) замовник;

в) це передбачається договором.

7. Вставте пропущені слова:

«Якщо робота виконується з матеріалу замовника, у квитанції або іншому документі, що видається підрядником при укладенні договору побутового підряду, вказуються _____, _____, здійснена за погодженням сторін».

8. Які строки позовної давності застосовуються у договорах підряду?

9. Вставте пропущені слова:

«Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження (псування) матеріалу до _____ здачі підрядником визначеної договором підряду несе сторона, _____, а _____ - сторона, яка _____, якщо інше не встановлено договором або законом».

9. В яких випадках підрядник не має права вимагати оплати за виконану роботу за договором будівельного підряду?

10. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Успішність студента з вивчення дисципліни «Цивільне право» (Особлива частина) оцінюється за семестровим рейтингом. Сума набраних рейтингових балів при семестровому контролі переводиться в оцінки за системою оцінювання ECTS (європейська система оцінювання), що передбачає семибальну шкалу **A, B, C, D, E, Fx, F** оцінок.

Рейтинг студента формується поступово протягом одного семестру на підставі оцінювання знань, які він отримав з дисципліни – «Цивільне право». Оцінювання проводиться за критерієм правильності та повноти, логіки та системності розкриття відповідної теми. Даний рейтинг складається з балів, що він отримує за:

- відповіді на практичних заняттях, включаючи тематичні доповіді за відповідними темами;

- індивідуальну роботу (реферат);
- самостійну роботу;
- модульну контрольну роботу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

PCO за 5 семестр 2015/2016 н.р (Залік):

1. Робота на практичних заняттях

Формою перевірки рівня підготовленості студентів під час практичних занять згідно тем робочої навчальної програми є:

- оцінювання знань студентів на практичних заняттях;
- оцінювання виконаних завдань самостійної роботи студентів.

Ваговий бал – 4. Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях дорівнює 4 бали x 18 занять = 72 бали (за 5 семестр). Оцінюється робота всіх присутніх на занятті студентів. З цією метою викладач організує експрес-опитування, роботу групами щодо аналізу вивченого матеріалу та додаткової наукової літератури, аналізу законодавства, виконання практичних завдань.

Рейтинг студента визначається наступним чином:

Робота на практичних – 72 бали

СРС – 4 бали

Модульна контрольна робота – 10 балів (за семестр виконується 2 модульні контрольні роботи)

Реферат – 4 бали.

Так, рейтинг студента за 5 семестр обраховується наступним чином:

72+4+20+4=100

Критерії оцінювання:

5 – високий (поглиблений) рівень підготовки з теоретичних та практичних завдань, які виносяться на заняття. Вміння працювати групами, аналізувати відповідні законодавчі акти та вирішувати ситуаційні завдання;

4 – добрий рівень підготовки. Засвоєння теоретичного матеріалу, вирішення ситуаційних завдань із незначними помилками;

3 – задовільний рівень підготовки. Недостатній рівень засвоєння матеріалу, обмеження знань виключно інформацією підручника;

2 – незадовільний рівень підготовки. Дуже низький рівень засвоєння знань, відсутня ініціатива в обговоренні питань практичного заняття;

1 – незадовільний рівень підготовки. Відсутність знань з пройденого матеріалу, повна пасивність на практичних заняттях. Відсутність на практичних заняттях.

Заохочувальні та штрафні бали за:

+ 5 балів – активну участь на практичних заняттях у підготовці додаткових наукових та практичних матеріалів.

- 1 бал – відсутність на практичному занятті без поважної причини.

Розмір шкали рейтингу **R = 100 балів**.

Розмір стартової шкали **R_C = 45 балів**.

Розмір залікової шкали **R_E = 100 балів**.

Розмір екзаменаційної шкали **R_E = 60 балів**.

Рейтингова шкала з дисципліни складає **R = R_C + R_E = 95-100 балів**

Умови позитивної проміжної атестації

Для отримання «зараховано» з першої проміжної атестації (7- 8-й тиждень) студент **матиме не менше ніж 20 балів.**

Для отримання «зараховано» з другої проміжної атестації (14 тиждень) студент **матиме не менше ніж 45 балів.**

Умови допуску до екзамену (заліку): стартовий рейтинг $R_C > 55$ балів.

Система рейтингових балів¹

1. Експрес-контроль:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 4/2 бали (в залежності від вагового балу);
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями – 3/1 бал (в залежності від вагового балу);
- «задовільно», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 1-2/0,5 балів (в залежності від вагового балу) ;
- «незадовільно», незадовільна відповідь – 0 балів.

2. Практичне заняття (розрахунок балів залежно від вагового балу за семестр):

¹ Положення про рейтингову систему оцінювання результатів навчання студентів [Текст] / Уклад.: В. П. Головенкін. – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – 36 с.

- «відмінно», точне, поглиблене, творче розкриття одного з теоретичних питань, вільне володіння матеріалом; правильне розв'язання практичного завдання – 4/2 бали;
- «добре», глибоке розкриття одного з питань заняття, частково правильне розв'язання задачі – 3/1 бал;
- «задовільно», посередня участь у роботі семінару – 1-2/ 0,5 балів;
- присутність на семінарі – 0,5 балів;
- відсутність на семінарі – (-1) бал – без поважної причини.

Одному або двом кращим студентам на кожному семінарському занятті можуть додаватися 1-2 заохочувальних бали.

3. Реферативна робота:

- «відмінно», творчий підхід до розкриття проблеми, використання спеціальної літератури, здатність аналізувати та робити висновки, повне висвітлення теми, відповідність встановленим вимогам до такоговиду робіт – 4 бали;
- «добре», розкриття проблеми, відображена власна позиція – 3 бали;
- «задовільно», розкриття проблеми з певними недоліками – 2 бали;
- «достатньо», реферат компілятивного рівня або тему розкрито неповністю – 1 бал;
- «незадовільно», тему не розкрито, реферат не зарахований – 0 балів.

За кожний тиждень запізнення з поданням реферату від встановленого терміну оцінка знижується на один бал.

Залік

Максимальна сума балів за 5 семестр складає 100. Необхідною умовою допуску до заліку є позитивна оцінка з реферату. Для отримання заліку з кредитного модуля «автоматом» потрібно мати рейтинг не менше 60 балів, а також зарахований реферат .

Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку в системі ECTS, складають залік.

Кожне питання залікової роботи (4 питання) оцінюється у 10 балів відповідно до системи оцінювання:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 10 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності) – 6-9 балів;
- «задовільно», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 1 - 5 бал;
- «незадовільно», незадовільна відповідь – 0 балів.

Переведення значення рейтингових оцінок в європейську систему оцінювання (ECTS) і традиційні оцінки для внесення їх до екзаменаційної (залікової) відомості та залікової книжки здійснюється відповідно до таблиці:

1. Таблиця переведення рейтингової оцінки з навчальної дисципліни RD

RD = R_C + R_E	Оцінка	Традиційна екзамен.	Традиційна
---	---------------	----------------------------	-------------------

	ECTS	оцінка	залікова оцінка
RD ≥ 95	A	Відмінно	Зараховано
RD = 85 ≥ 95	B	Добре	
RD = 75 ≥ 84	C		
RD = 65 ≥ 74	D	Задовільно	
RD = 60 ≥ 64	E		
RD = 40 ≥ 60	F _x	Незадовільно	Незараховано
R _c < 40%	F	Недопущено	Недопущено

11. Методичні рекомендації

Цивільне право – провідна галузь права і визнається такою в усіх правових системах світу. Саме тому цивільне право — одна з основних фундаментальних дисциплін, які вивчаються у вищих навчальних закладах на юридичних факультетах.

Студенти повинні чітко засвоїти загальновизнані цивілістичні постулати, вміти самостійно аналізувати законодавство за цих умов набуті ними знання і практичні навички не застаріють і при прийнятті нових нормативних актів.

Практичні заняття у навчальному процесі проводяться для поглибленого вивчення цивільного права та опанування його методологічних засад. Це вид навчального заняття, в якому викладач організовує обговорення практичних завдань програмного матеріалу.

Практичні завдання мають бути опановані *студентами із Практикуму з цивільного права* (Цивільне право : практикум : навч. посібник / [Боброва Д. В. та ін.]; за ред. Р. А. Майданика, Н. С. Кузнецової, О. В. Дзери; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка.— Київ : Правова єдність, 2008. — 624 с.)

Практичні заняття мають сприяти розвитку творчої самостійності студентів, поглибленню їх інтересу до науки і наукових досліджень, вихованню такту, розвитку культури мовлення, формуванню навичок та вмінь публічного виступу, участі в дискусії.

Основою ефективного розгляду положень цивільного права на практичних заняттях є вивчення лекційного матеріалу та самостійна та індивідуальна робота студентів. Самостійну роботу потрібно починати з вивчення тексту лекції, потім почитати й законспектувати в зошит самостійної підготовки до семінарів відповідний матеріал підручника та інших джерел. Читати треба уважно, всебічно та критично аналізувати прочитане. Зустрівши нове, незрозуміле слово, вираз, обов'язково потрібно з'ясувати його зміст. Не зробивши цього, студент ризикує неправильно сприйняти значення слова, виразу або і всього тексту. Тут варто скористатися словниками чи іншими офіційними джерелами.

Передумовою успішної підготовки практичних завдань є вивчення теоретичних питань, які виносяться на кожне заняття. Підготовка теоретичних питань супроводжується вивченням конспекту лекції, базової та спеціальної літератури, а також нормативно-правових актів, судової практики. Для поглибленого вивчення окремих питань викладач може організовувати серед студентів підготовку наукових доповідей після чого серед присутніх студентів проводиться обговорення заслуханої інформації. З метою розвитку наукового потенціалу викладач має залучати студентів до участі у круглих столах, конференціях, керувати науковими статтями, що в подальшому стане апробацією результатів досліджень курсових, дипломних, магістерських робіт.

Перелік рекомендованої літератури не є вичерпним. Студенти мусять використовувати інші джерела, і особливо періодичні видання. Опанування положень курсу передбачає не тільки міцне засвоєння визначень тих чи інших категорій, характерних рис та ознак, але й розуміння різних точок зору провідних учених.

Готуючись до практичного заняття, необхідно звернути увагу на ключові поняття, які притаманні вказаним темам, і засвоїти їх.

Розгляд окремих питань може відбуватись у різних формах: співбесіди, загальногрупової дискусії, заслуховування доповідей та їх обговорення, проведення письмових контрольних робіт і т. п.

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни можуть використовуватися: проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейси, презентації, рольові ігри, дидактичні ігри, банки візуального супроводження навчального процесу, тощо.

При цьому, викладачу потрібно враховувати рівень студентів, кількість студентів в групах, бажання їх приймати участь в тому чи іншому виді методик.

Проблемні лекції покликані сприяти логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте, лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань в ході лекції відіграє активізуючу роль, змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції повинні бути побудовані так, щоб передбачити можливість викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції, як правило, проводяться як частина заняття-дослідження з кінцевою постановкою конкретного науково-дослідного завдання невеликого за обсягом і складністю.

Робота в малих групах проводиться з метою активізації роботи студентів при проведенні семінарських і практичних завдань. Це так звані групи психологічного комфорту, де кожен учасник відіграє свою особливу роль і певними своїми якостями доповнює інших. Використання цієї технології дає змогу структурувати практично – семінарські заняття за формою і змістом, створює можливість для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Така форма навчання використовується також з метою більш ґрунтовного засвоєння викладеного матеріалу, загалом уваги студентів на особливо важливих аспектах, що містять в собі винесені на розгляд проблемні питання .

Семінари-дискусії (колоквиуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомогти формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки, як метод розв'язання невідкладних завдань за дуже обмежений час використовуються для того, щоб студенти за порівняно невеликий проміжок часу, відштовхуючись від поставленого завдання, могли висловити якнайбільшу кількість ідей і пропозицій по вирішенню озвученої і поставленої проблеми. Обговорити ці ідеї та пропозиції, здійснити їх селекцію. Суть мозкової атаки полягає також в тому, щоб студент, який висловив найбільшу кількість ідей та пропозицій, не тільки дав їх коротку анотацію, а й за невеликий проміжок часу зміг здійснити селекцію ідей і пропозицій, висловлених іншими учасниками даної форми навчання.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій), може і повинен використовуватися викладачем під час проведення будь-якого виду занять як одна із форм його практичного направлення, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд як виниклих, так і запропонованих викладачем ситуацій, а також управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації проводяться у формі виступів студентів по результатам виконання письмових завдань, з науково-навчальними тезами, рефератами, доповідями, тощо перед аудиторією, а також використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, демонстрації нових наукових поглядів, оригінальних висновків та пропозицій.

12. Рекомендована література

11.1. Базова:

1. Цивільне право України : Договірні та недоговірні зобов'язання : підручник / [Бичкова С. С. та ін.]; за заг. ред. С. С. Бичкової; М-во освіти і науки України.— 3-тє вид., змін. та допов. — Київ : Правова єдність : Алерта, 2014. — 495 с. — Авт. зазнач. на звороті тит. арк. — Бібліогр. наприкінці глав та у підрядк. прим.
1. Цивільне право України : особлива частина : підручник / [Т. В. Боднар та ін.]; за ред.: О. В. Дзери, Н. С. Кузнецова, Р. А. Майданіка; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка.— 3-тє вид., переробл. і доповн. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 1173 с. — Авт. зазнач. на с. 5–6. — Бібліогр. у підрядк. прим.
2. Плахтєєва, Вікторія Іванівна. Цивільне право України у поняттях і термінах : словник-довідник для ВНЗ / В. І. Плахтєєва. — Х. : ФОРТ, 2013. — 209 с. — Алф. покажч.: с. 188–209.
3. Цивільне право України : [Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [Бабаскін А.Ю., Бошицький Ю.Л., Венецька М.В. та ін.]; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України.— 2-е вид., перероб. і допов. — К. : Вид. дім «Ін Юре»,.- — Авт. зазнач. на звороті тит. арк. Т. 2 : Особлива частина, 2006. — 513 с. — Бібліогр. наприкінці гл. та в підрядк. прим.
4. Цивільне право України : у 3 кн. / М-во освіти і науки України, Одес. нац. юрид. акад. — О. : Юрид. л-ра,.-. Кн. 2 : Кн. 2 / [Є.О.Харитонов та ін.; за ред. Є. О. Харитонова], 2006. — 437 с. — Авт. зазнач. на звороті тит. арк. — Бібліогр. на початку глав та у підрядк. прим.
5. Вавженчук, Сергій Ярославович. Договірне право : навч. посіб. / С. Я. Вавженчук; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". — К. : КНЕУ, 2011. — 584 с. — Бібліогр.: с. 558–580 та у підрядк. прим. — Предм. покажч.: с. 581–584.
6. Беяневич, Олена Анатоліївна. Господарське договірне право України : (Теоретичні аспекти) — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 589 с. — Бібліогр.: с. 540-587 та в підрядк. прим.
7. Договірне право України : особлива частина : навч. посіб. / [Т. В. Боднар та ін.]; за ред. О. В. Дзери; М-во освіти і науки України. — К. : Юрінком Інтер, 2009. — 1199 с. — Авт. зазнач. на звороті тит. арк. — Бібліогр. в підрядк. прим.
8. Цивільне право України : (традиції та новації) / [Ківалов С. В. та ін.; за заг. ред. Є. О. Харитонова, Т. С. Ківалової, О. І. Харитонової]; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад."

- О. : Фенікс, 2010. — 692, [6] с. — Авт. зазнач. на с. 3–5. — Бібліогр. у підрядк. прим.
9. Ромовська, Зорислава Василівна. Українське цивільне право. Спадкове право : акад. курс. : підручник / Зорислава Ромовська; М-во освіти і науки України. — К. : Правова єдність, 2009. — 263 с. — Бібліогр. у підрядк. приміт.
 10. Кухарев, Олександр Євгенович. Спадкове право України : навч. посіб. / Кухарев О. Є. — К. : Правова єдність, 2013. — 327 с. — Бібліогр. наприкінці параграфів та у підрядк. прим.
 11. Нелін, Олександр Іванович. Спадкове право України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Нелін; М-во освіти і науки України, Київ. ун-т туризму, економіки і права. — К. : ВПЦ «Київ. ун-т», 2013. — 247 с. — Бібліогр.: с. 235–244 та у підрядк. прим. — Предм. покажч.: с. 232–233.
 12. Спадкове право. Практика застосування нотаріусами України : практ. посіб. / [Т. А. Борисова та ін.; за заг. ред. В. М. Марченка]. — Х. : Страйд, 2012. — 721 с. : іл., табл. — (Серія «Стандарти нотаріальної практики») — Авт. зазнач. на звороті тит. арк. — Сер. засн. 2011 р. — Бібліогр. у підрядк. прим.
 13. Буркацький, Леонід Карпович. Спадкове право України : теорія, коментарі, практика, зразки заяв : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Л. К. Буркацький; М-во освіти і науки України, Київ. держ. акад. вод. трансп. ім. П. Конашевича-Сагайдачного. — К. : Ін Юре, 2008. — 382 с. : іл., схеми — Бібліогр.: с. 335–340 та у підрядк. прим.
 14. Заїка, Юрій Олександрович. Спадкове право : навч. посіб. / Ю. О. Заїка, Є. О. Рябоконт; М-во освіти і науки України; [наук. ред. О. В. Дзера]. — К. : Юрінком Інтер, 2009. — 351 с. — Авт. на обкл. не зазнач. — Предм. покажч.: с. 349–351. — Бібліогр. у підрядк. прим.

11.2. Допоміжна:

1. Київець, Олена Валеріївна. Міжнародне торгове право : навч. посіб. / О. В. Київець, В. О. Голубєва; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". — К. : КНЕУ, 2010. — 450 с. — Бібліогр.: с. 412–443 та у підрядк. прим. — Понят.-предм. покажч.: с. 444–450.
2. Полтавський, Олег Володимирович. Торгове право : навч. посіб. / О. В. Полтавський, С. В. Томчишен; М-во внутр. справ України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х. : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2008. — 167 с. — Бібліогр. наприкінці тем.
3. Луць, Володимир Васильович. Контракти у підприємницькій діяльності : навч. посібник / В.В.Луць; М-во освіти і науки України.— 2-е вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 572, [1] с. — Бібліогр.: с. 572–573 та у підрядк. прим.
4. Правові проблеми реалізації житлових прав громадян : Зб. наук. матеріалів, м. Київ, 15 черв. 2006 р. / АПрН України. Київ. регіон. центр АПрН України. НДІ приват. права і підприємництва; [Редкол.: В.В.Луць (голова) та ін.]. — К., 2006. — 99 с. — Текст укр., рос. — Бібліогр. в кінці ст.
5. Галянтич, Микола Костянтинович. Здійснення та судовий захист суб'єктивних житлових прав / М. К. Галянтич, А. І. Дрішлюк, Л. Г. Лічман; за заг. ред. В. В. Луця; Акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва АПрН України. — К. ; Т. : Підруч. і посіб., 2009. — 495 с. — Авт. на обкл. не зазнач. — Бібліогр.: с. 462–495 та в підрядк. прим.
6. Теоретичні та практичні аспекти розгляду судами спорів, що виникають із договорів підряду / [Луць В. В. та ін.]; за заг. ред. В. В. Луць; НДІ приват. права і підприємництва Нац. акад. прав. наук України. — К. : НДІ приват. права і

- підприємництва АПрН України, 2010. — 319 с. — Авт. зазнач. на с. 4. — Бібліогр. у підрядк. приміт.
7. Договір міни / Центр прав. дослідж.; [Простибоженко О.]. — К. : [Фурса], 2005. — 122 с. — (Правовий всеобуч населення).
8. Ісаєв, А. М. Договір дарування за Цивільним кодексом України / А. М. Ісаєв; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х. : Дьяконенко, 2010. — 205, [18] с. : табл. — Бібліогр.: с. 189-205.
9. Договір найму (оренди) / Центр прав. дослідж.; [Косенко В.М.]. — К. : [Фурса], 2007. — 64 с. — (Правовий всеобуч населення) — Бібліогр. у тексті.
10. Серебрякова, Юлія Олександрівна. Договір оренди державного та комунального нерухомого майна / Ю. О. Серебрякова, М. Л. Шелухін; Донец. юрид. ін-т Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Дидоренка. — Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2010. — 183 с. — Бібліогр.: с. 153–175.
11. Біленко, Маріанна Сергіївна. Договір будівельного підряду в цивільному праві України / М. С. Біленко; НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака НАПрН України. — Київ : НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2014. — 179 с. — Бібліогр.: с. 164–178 та у підрядк. прим.
12. Олюха, Віталій Георгійович. Договір підряду : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В. Г. Олюха; М-во освіти і науки України, Одес. нац. юрид. акад., Криворіз. навч. центр. — Кривий Ріг : Вид. дім, 2010. — 181 с. — Бібліогр.: с. 179–181 та у підрядк. прим.
13. Боднарук, М. І. Правове регулювання соціального страхування в Україні / М. І. Боднарчук; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. — Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2014. — 471 с. — Бібліогр.: с.429-471.
14. Майданик, Роман Андрійович. Страхування зобов'язань з надання медичної допомоги : навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик. — Київ : Алерта, 2013. — 78 с. — (Курс медичного права - Медичне право України / редкол.: Р. А. Майданик (відп. ред) [та ін.])2) — Бібліогр.: с. 66–69 та у підрядк. прим.
15. Кульчій, Олег Олександрович. Правове регулювання договірних відносин обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів / О. О. Кульчій; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ) — Полтава : ПУЕТ, 2014. — 197, [1] с. — Бібліогр.: с. 171-198.
16. Правовідносини із загальнообов'язкового державного соціального страхування: теоретичний аспект / В. В. Андріїв, О. В. Москаленко, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — Х. : ФІНН, 2011. — 279 с. : табл. — (Бібліотека юриста) — Бібліогр.: с. 148–168.
17. Трегубов, Едуард. Спори у сфері страхування / Е. Трегубов, О. Брижко. — Х. : Фактор, 2011. — 646 с. — (Серія "Судова практика і коментарі").
18. Стеценко, Валентина Юріївна. Обов'язкове медичне страхування в Україні : адміністративно-правові засади запровадження / В. Ю. Стеценко. — К. : Атіка, 2010. — 319, [1] с. — Бібліогр.: с. 270–319.
19. Левковець, Петро Романович. Міжнародні перевезення і транспортне право : [Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / П.Р.Левковець, В.С.Маруніч; Нац. трансп. ун-т.— 2-е вид., випр. і допов. — К. : Арістей, 2004. — 291 с. : іл., табл. — Бібліогр.: с. 279-291.
20. Батошська, О. В. Договір зберігання транспортних засобів. // Вісник. — Х., 2007. — Вип. 37. — С. 338-344.
21. Фоменко, О. С. Договір транспортного експедирування в цивільному праві України. // Актуальні проблеми політики. — О., 2006. — Вип. 28. — С. 480-482.
22. Ліневич, С. А. Спадковий договір – нова сторінка законодавства України. // Актуальні проблеми юридичної науки. — Хмельницький, 2011. — Ч. 3. — С. 252-254 M2811-3.

23. Бичківський, О. О. Спадковий договір: проблеми питання законодавчого врегулювання. // Вісник. — Запоріжжя, 2010. — №2. — С. 136-141 Бп16343-2(2010) .
24. Левківський, Б. К. Договір довічного утримання: окремі аспекти захисту прав набувача // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Політико-правові реформи та становлення громадянського суспільства в Україні". - 20-21 верес. 2013 р. // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Політико-правові реформи та становлення громадянського суспільства в Україні". — Херсон, 2013. — С. 51-54.
25. Яворська, О. С. Договір довічного утримання: проблеми теорії та практики застосування. // Науковий вісник. — Львів, 2009. — Вип. 3. — С. 124-135.
26. Д'ячкова, Н. А. Договір позички. // Вісник. — Харків, 2011. — №1 (52). — С. 289-296.
27. Гончаренко, В. О. Договір позички за законодавством західноєвропейських країн. // Актуальні проблеми політики. — О., 2006. — Вип. 28. — С. 349-353.
28. Банасевич, І. І. Договір побутового підряду як вид споживчого договору // Вип. 33. // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. — Івано-Франківськ, 2013. — Вип. 33. — С. 61-69.
29. Оренда землі: нотаріальне посвідчення та державна реєстрація / Вікторія Нікітенко // Землевпоряд. вісник. — 2012. — № 11. — С. 32-35.
30. Особливості договірного регулювання відносин з надання послуг в підприємницькій діяльності / А. Б. Гриняк // Юрид. вісн. Сер.: Повітряне і космічне право. — 2015. — № 1. — С. 115-120.
31. Договірні зобов'язання з надання послуг як тип цивільно-правових зобов'язань / Наталія Федорченко // Підприємництво, госп-во і право. — 2014. — № 7. — С. 16-20.
32. Договір про надання медичних послуг як цивільно-правовий договір / О. С. Кізлова // Право і сусп-во. — 2014. — № 2. — С. 39-44.
33. Договірне регулювання відносин з надання послуг / Н. В. Федорченко // Часопис Київ. ун-ту права. — 2014. — № 1. — С. 183-186.
34. Співвідношення понять "послуга" та "роботи", "договір про надання послуг" та "договір підряду" / В. В. Резнікова // Вісн. госп. судочинства. — 2012. — № 3. — С. 85-92.
35. Договір консигнації як різновид договору про надання посередницьких послуг / Ганна Сальникова // Юрид. Україна. — 2012. — № 6. — С. 73-76.
36. Договір оренди землі: поняття, зміст та особливості нотаріального посвідчення / М. С. Долинська // Митна справа. — 2012. — № 4; Ч. 2; Кн.1 (82). — С. 223-228.
37. Договір побутового підряду як запорука належного виконання зобов'язань / Мар'яна Пленюк // Підприємництво, госп-во і право. — 2014. — № 4. — С. 21-24.
38. Договір як підстава виникнення відносин зберігання на товарному складі / А. М. Демчук // Адвокат. — 2013. — № 9. — С. 28-31.
39. Васильєва В.А. Цивільно-правове регулювання діяльності з надання посередницьких послуг: Монографія. — Івано-Франківськ, 2006. — 346 с.
40. Дашков, Леонід П. Комерційний договір: від укладення до виконання : купівля-продаж, застава, позика, страхування, оренда тощо: юрид. оформлення, практ. поради, зразки договорів, претензій, позовів / Л. П. Дашков, А. В. Бризгалін; Підприємство "Капрал". — К. : А.Л.Д., 1996. — 172 с. — (Бібліотека ділової людини).
41. Муляр, Мирослава Сергіївна. Договір споживчого кредиту: основні ризики для позичальника / Мирослава Муляр. — К. : Юстініан, 2012. — 61 с. : табл. — Авт. на обкл. не зазнач.
42. Припинення зобов'язань за договором споживчого кредиту на вимогу однієї зі сторін / С. М. Лепех // Часопис Київ. ун-ту права. — 2015. — № 1. — С. 151-155.
43. Проблема валютних кредитів - чия відповідальність? / Олег Ляшко // Голос України. — 2015. — 11 лип. (№ 123). — С. 3.

44. Сучасний стан факторингу в світі / О. В. Сисоєв // Вісн. Хмельниц. нац. ун-ту. Сер.: Економіка. — 2012. — Т. 1, № 6. — С. 250-254.
45. Фінансування під відступлення права грошової вимоги (факторинг): проблеми законодавчих дефініцій і практики їх застосування / Светлана Шимон // Наук. зап. ін-ту законодавства Верховної Ради України. — 2012. — № 3. — С. 108-112.
46. Розвиток факторингу: історичний аспект / О. В. Сисоєв // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. — 2012. — № 6. — С. 226-230.
47. Вдосконалення системи джерел регулювання міжнародного факторингу / А. В. Токунова // Вісн. госп. судочинства. — 2013. — № 6. — С. 82-90.
48. Класифікації факторингу: сутність та проблемні питання / А. В. Токунова // Право і сусп-во. — 2014. — № 3. — С. 96-102.
49. Вдосконалення поняття факторингу / А. В. Токунова // Вісн. госп. судочинства. — 2014. — № 4. — С. 102-109.
50. Спільна діяльність без створення юридичної особи: особливості оподаткування / Раїса Боліла, Світлана Ніконова // Вісн. М-ва доходів і зборів України. — 2014. — № 29/30. — С. 12-18.
51. Спільна господарська діяльність в Україні: погляд з позицій господарсько-правової доктрини / В. В. Резнікова // Вісн. госп. судочинства. — 2013. — № 5. — С. 53-61.
52. Спільна господарська діяльність в Україні: економіко-правова сутність / Вікторія Резнікова // Публічне право. — 2013. — № 2. — С. 269-273.
53. Інтелектуальна власність в сучасній Україні - актуальні питання модернізації та правового регулювання / Ю. Л. Бошицький // Часопис Київ. ун-ту права. — 2013. — № 1. — С. 213-217.
54. Медіавласності — прозорість, щоб не видавати ліцензії на ідеологічний відстріл / Надія Андрієвська // Голос України. — 2015. — 3 черв. (№ 96). — С. 3.
55. Ліцензійний договір на використання корисної моделі / Віра Батова // Теорія і практика інтелект. власності. — 2012. — № 5. — С. 45-50.
56. Комерційна концесія - форма інтеграції підприємств / А. С. Цеслів // Економіка і регіон. — 2012. — № 4. — С. 91-95.
57. До питання про визначення поняття "моральна (немайнова) шкода" / Ольга Рибак // Підприємництво, госп-во і право. — 2012. — № 11. — С. 29-32.
58. Проблеми спадкування окремих видів об'єктів спадщини: причини їх виникнення та шляхи вдосконалення законодавства / А. М. Кондратова // Часопис Київ. ун-ту права. — 2015. — № 1. — С. 170-172.
59. Правова природа поняття "порядок спадкування" / Лілія Скок // Український часопис міжнародного права. — 2015. — № 1. — С. 171-174.
60. Історія становлення і розвитку законодавства про спадкування в Україні / А. М. Кондратова // Часопис Київ. ун-ту права. — 2014. — № 3. — С. 169-174.
61. Реалізація Конвенцій Ради Європи з питань спадкування в правовій системі України / Т. С. Хороша // Часопис Київ. ун-ту права. — 2014. — № 4. — С. 159-164.
62. Класифікація принципів спадкування / Н. М. Оксанюк // Часопис Київ. ун-ту права. — 2014. — № 4. — С. 151-155.
63. Право спадкування як суб'єктивне цивільне право / Людмила Козловська // Юрид. Україна. — 2014. — № 12. — С. 15-21.
64. Нове у оформленні спадкування / Ліна Пасько // Сіл. вісті. — 2014. — 2 груд. (№ 135). — С. 3.
65. Особливості спадкування в Україні у період перебування у складі Російської та Австро-Угорської імперій у ХІХ - початку ХХ століття: історико-правовий аспект / Олександр Нелін // Юрид. Україна. — 2014. — № 9. — С. 4-9.
66. Правові аспекти спадкування у бічних лініях в українському звичаєвому праві / Олександр Нелін // Юрид. Україна. — 2014. — № 8. — С. 4-8.

67. Право на спадкову трансмісію та спадкування : що таке спадкова трансмісія? У чому полягають відмінності між спадковою трансмісією та спадкуванням? // Профспілкові вісті. — 2014. — 18 верес. (№ 38). — С. 12.
68. Спадкування частки у статутному капіталі ТОВ / І. А. Лавріненко // Часопис Київ. ун-ту права. — 2014. — № 1. — С. 168-174.
69. До питання щодо спадкування авторського права та суміжних прав в цивільному законодавстві України / А. В. Гончарова // Актуальні питання публічного та приватного права. — 2013. — № 2. — С. 26-29.
70. Спадкування за законом: коментар до законодавства України / Ю. Орзіх // Юридичний вісник. — 2013. — № 2. — С. 98-104.
71. Спадкування авторських прав (огляд судової практики) / В. Володіна // Юридичний вісник. — 2013. — № 2. — С. 119-124.
72. Особливості спадкування корпоративних прав / Ірина Селянко, Віталія Каргова // Юрид. журнал. — 2014. — № 1. — С. 82-85.
73. Особливості спадкування автотранспортних засобів / В. В. Пилипенко // Митна справа. — 2014. — № 1; Ч. 2; Кн.2. — С. 113-119.
74. Визнання права власності в порядку спадкування: деякі проблемні питання / Ірина Панченко // Підприємництво, госп-во і право. — 2013. — № 7. — С. 91-95.
75. Про вирішення проблемних питань, які виникають при спадкуванні земельних ділянок, відомості про які не внесено до Державного реєстру земель : лист від 12.12.2013 р. № 5-28-0.17-20721/2-13 / Євген Бердніков (заступник голови Держземагенства України) // Землевпоряд. вісник. — 2014. — № 3. — С. 28.
76. Особливості спадкування земельних прав за законодавством України / Тетяна Коваленко // Землевпоряд. вісник. — 2013. — № 8. — С. 24-26.
77. Заповідальний відказ та покладання : правова природа та нормативне регулювання / Євген Рябоконт // Нотаріат для вас. — 2013. — № 4. — С. 39-53.

11.3. Інформаційні ресурси (Нормативно-правові акти. Судова практика):

1. Конституція України від 26 червня 1996 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
4. Житловий кодекс Української РСР від 30. 06. 1983 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>
5. Повітряний кодекс України від 19. 05. 2011 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>
6. Закон України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань» від 22.11. 1996 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/543/96-%D0%B2%D1%80>
7. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05. 1991 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
8. Постанова КМУ Про реалізацію окремих положень Закону України "Про захист прав споживачів" від 19.03.1994 р.№ 172 // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/172-94-%D0%BF>
9. Оглядовий лист Вищого Господарського суду України «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про відповідальність за порушення грошових зобов'язань» від 29.04.2013 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0767600-13>

10. Закон України «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1197-18>.
11. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 23.12. 1998 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/351-14>
12. Наказ Міністерства Юстиції України «Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України» від 22.02. 2012 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>
13. Постанова пленуму ВСУ «Про судову практику у справах про спадкування» від 30.05. 2008 № 7 // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-08/ed20120330>
14. Закон України «Про оренду землі» від 06.10.1998 року // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/161-14>
15. Закон України «Про охорону земель» від 19.06. 2003 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
16. Закон України «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04. 1992 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2269-12>
17. Закон України «Про будівельні норми» від 05.11. 2009 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1704-17>
18. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02. 2011 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1704-17>
19. Закон України «Про страхування» від 07.03. 1996 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
20. Наказ Міністерства транспорту України «Про затвердження Інструкції по експлуатації автоматичних камер схову самообслуговування на залізничних вокзалах та Правил користування автоматичними камерами схову самообслуговування» від 10.07.1996 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0419-96>
21. Постанова КМУ «Про питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів» від 13.04. 2011 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/461-2011-%D0%BF>
22. Постанова КМУ «Про деякі питання підготовчих та будівельних робіт» від 13.04. 2011 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/466-2011-%D0%BF>
23. Закон України «Про Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 01.07. 2004 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>
24. Закон України «Про кредитні спілки» від 20.12. 2001 року // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>
25. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12. 2000 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
26. Постанова пленуму ВСУ «Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин» від 30.03.12 року № 5 // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0005740-12>
27. Статут залізниць України від 06.04. 1998 року № 457 // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>
28. Закон України «Про автомобільний транспорт» від 05.04. 2001 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>
29. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.06. 1996 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>
30. Наказ Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації «Про затвердження правил повітряних перевезень вантажів» від 08.01.2013 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0705-06>

31. Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Правил перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України» // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0310-07>
32. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
33. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04. 1993 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>
34. Кодекс торговельного мореплавства України // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80>
35. Постанова пленуму ВСУ «Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди» від 27.03.1992 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0006700-92>

Додаток 1.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА»

Особлива частина для студентів III курсу денної форми навчання (V семестр)

1. Поняття і сторони договору купівлі-продажу.
2. Права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу.
3. Поняття та ознаки договору поставки продукції.
4. Права та обов'язки сторін за договором поставки.
5. Правові наслідки порушення договору поставки.
6. Поняття і сторони договору контрактації сільськогосподарської продукції.
7. Права та обов'язки сторін за договором контрактації сільськогосподарської продукції.
8. Поняття і сторони договорів на постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу.
9. Права, обов'язки та відповідальність сторін у договорах на постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу.
10. Поняття і сторони, зміст договору міни (бартеру).
11. Особливості товарообмінних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
12. Поняття, предмет і форма договору дарування.
13. Права та обов'язки сторін за договором дарування.
14. Договір ренти (поняття, сторони, форма договору).
15. Права та обов'язки сторін за договором ренти.
16. Поняття, сторони та предмет договору довічного утримання.
17. Права та обов'язки сторін за договором довічного утримання.
18. Поняття і предмет договору найму (оренди) майна.
19. Права та обов'язки наймодавця і наймача за договором майнового найму.
20. Особливості договорів оренди державного і комунального майна.
21. Договір прокату.
22. Договір фінансового лізингу.
23. Поняття і сторони договору найму (оренди) житла.
24. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла.
25. Розірвання договору найму (оренди) житла.
26. Договір позички.
27. Поняття, сторони та предмет договору підряду.
28. Права та обов'язки сторін за договором підряду.
29. Поняття і система підрядних договорів у будівництві.

30. Права та обов'язки сторін за договором будівельного підряду.
31. Відповідальність сторін за договором будівельного підряду.
32. Поняття і сторони договору підряду на проведення проектних і пошукових робіт.
33. Права та обов'язки сторін за договором підряду на проведення проектних і пошукових робіт.
34. Відповідальність сторін за договором на виконання проектних і пошукових робіт.
35. Договір на проведення аудиту.
36. Загальні положення про договори щодо надання послуг.
37. Поняття і види договорів перевезення.
38. Сторони і форми договорів перевезення вантажу.
39. Права та обов'язки сторін за договором перевезення вантажу.
40. Договори перевезення пасажирів і багажу.
41. Договори на експлуатацію залізничної під'їзної колії.
42. Договори буксирування.
43. Договір транспортного експедирування (поняття, сторони, форма і зміст).
44. Договори страхування (поняття, сторони, форма).
45. Основні поняття страхового правовідношення.
46. Права та обов'язки сторін за договором страхування.
47. Умови та порядок здійснення страхових виплат за договором страхування.
48. Договір доручення.
49. Договір комісії.
50. Договір консигнації.
51. Договір управління майном.
52. Договір зберігання (поняття, сторони, форма).
53. Договір зберігання товарів на товарному складі.
54. Спеціальні види зберігання (речей у ломбарді, цінностей у банку, речей у готелі, тощо).